

K Akademickému fóru VI

Martin Černohorský

- 1. Rekapitulace aktivit.**
- 2. Z korespondence s členy Rady pro výzkum, vývoj a inovace.**
- 3. Poznámka k nezdaru Bílé knihy.**
- 4. Stručně k příspěvkům.**

1. Rekapitulace aktivit.

V době říjen 2008 až září 2009 bylo uspořádáno devět veřejně přístupných akcí Odborné skupiny Organizace výzkumu ČFS JČMF:

Tři diagnostické semináře k optimalizaci organizace výzkumu

23.10.2008 Představy.

27.11.2008 Skutečnost.

29.01.2009 Perspektivy.

Šest Akademických fór

26.02.2009 AF-I Akademická fórum I.

26.03.2009. AF-II Autonomie univerzit – je ohrožena?

23.04.2009 AF-III Má akademická obec účinnou reprezentaci?

28.05.2009 AF-IV Hodnocení výsledků výzkumu.

11.06.2009 AF-V Metodika hodnocení výzkumu – prospívá nebo škodí?

17.09.2009 AF-VI O legislativě pro vědu a výzkum.

V přípravě:

22.10.2009 AF-VII K principům organizace vědy a výzkumu.

2. Z korespondence s členy Rady pro výzkum, vývoj a inovace.

2.1. Dne 3.7.2009 byl zaslán každému členu RVVI elektronický dopis s dotazem, zda by byl ochoten uvažovat o osobní účasti na Akademickém fóru, o němž je informován z přílohy Otevřeného dopisu z 28.6.2009, adresovaného panu premiérovi a zasláno i Radě pro výzkum a vývoj, a seznámit účastníky fóra s příčinami a/nebo důvody, pro které spoluvytvářel nebo podpořil dokumenty Rady pro výzkum a vývoj, postoupené vládě, a zejména s příčinami a/nebo důvody, pro které spoluvytvářel Metodiku pro hodnocení výsledků výzkumu a vývoje, nebo popřípadě jen souhlasil s jejím uplatněním.

2.2. Jednota českých matematiků a fyziků, resp. Odborná skupina Organizace výzkumu České fyzikální společnosti nemá žádnou rozhodovací pravomoc či jiné postavení takové, aby bylo povinností člena vrcholné státní organizace na dopisy uvedeného typu reagovat. Z tohoto hlediska je relativně příznivým faktem 11 odpovědí, když reakce nedošla jen od 1. místopředsedkyně RVVI Miroslavy Kopicové a členů RVVI Jana Hrona, Michala Koreckého a Bohuslava Svobody,

2.3. Reakce předsedy RVVI, jímž je předseda vlády Jan Fischer, je implicitně obsažena v jeho odpovědi (7.7.2009) na dřívější, klasicky zasláný dopis (22.6.2009): „...osobní odpovědnost za schválení uvedeného dokumentu nikomu nepřisuzuji a přisuzovat nehodlám, neboť Rada pro výzkum a vývoj je kolektivní orgán, který rozhoduje a usnesení přijímá většinou hlasů,

výsledek hlasování je zveřejněn na www.vyzkum.cz (pro 8, proti 1, zdrželi se 3). Dále bych rád zdůraznil, že Rada pro výzkum a vývoj se neztotožňuje s názorem, že Metodika je hrubě vadná, jak ve svém dopise uvádíte. ...“

V dopise pana premiéra jde o odpovědnost právní. Pokud jde o odpovědnost povahy i jiné než právní, dochází – možná jen ojediněle – i k otevřeně deklarovanému souhlasu a podpoře aktivit jednotlivců spjatých s rozhodnutími založenými na uznaně vadných materiálech. Přináší-li peníze, je hrubě vadná Metodika podporována dokonce i některými z těch, kdo jako pedagogové či vědci, ať ze zákona nebo prostě jako akademici, mají být nositeli a strážci odbornosti. Neměl by se tak dávat příklad, a už rozhodně ne z kterékoli z vrcholných institucí, jak se kvůli penězům mohou stávat základní etické hodnoty i akademickým prostředím cizí.

2.4. S různou mírou konkrétnosti formulovaná sdělení, resp. omluvy zaslali místopředsedové Jaroslav Doležal a Vladimír Haasz a členové Petr Fiala, Zbyněk Frolík, Martin Jahn a Jiří Málek.

2.5. Jednoznačně odmítavě se vyjádřili Miroslav Janeček a Petr Matějů.

2.5.1. M. Janeček:

„Srdecne dekuji za pozvani na akademcke forum k hodnoceni VaV, zaroven se vsak omlouvam, ze se ho nezucastnim. Jednim z duvodu je pracovni zaneprazdneni – v techto dnech dokoncuje 2 projekty, v nichz mam nezanedbatelnou roli. Nezastiram vsak, ze je zde i duvod druhy, vaznejsi. Opakovana verejna vystoupeni nekterych clenu akademicke komunity a konec koncu i zavery Akademického snemu jasne ukazuji, ze je zde zasadni nepochopeni smyslu podpory VaV ze statniho rozpoctu. Jde totiz prednostne o to, jak podporit rozvoj ekonomiky a blaho spolecnosti prostrednictvim poznatku VaV a jejich uplatneni v praxi. Tak je tomu ve vsech rozvinutych zemich, proto je mj. vetsina prostredku venovana na podporu aplikovaného vyzkumu. Jestlize to někdo popira, pluje proti proudu a ja nemam, co bych si s nim povidal. Mohu souhlasit, ze Metodika hodnoceni VaV ma svoje slabiny, mne se napr. nelibi rust spekulativnich nebo neoverenych vysledku aplikovaného VaV (coz poskozuje vsechny, mj. ty, kdoz zadavaji vysledky skutecne) a hodlam s tim bojovat. Pokud se akademicke forum soustredi na zpusob, jak system hodnoceni zlepсит a posleze bude na tomto (nebo jinem rozumnem) zaklade formulovan uceleny navrh (jak k tomu RVV verejnost vyzvala), jde o krok správným smerem, který by mohl prinest svoje ovoce.

Bude-li tomu tak, preji jednani fora hodne zdaru.,

M. Janecek“

2.5.2. P. Matějů:

„... s odvoláním na to, jak "věcně" jste ve Vašem otevřeném dopise premiérovi informoval o důvodech mého zvolení za předsedu GAČR a dovozující z toho, jak "věcně" asi bude probíhat diskuse na Akademickém fóru, na které mě zvete, Vám za pozvání děkuji, nicméně z výše uvedených důvodů nemám zájem se ho zúčastnit. Diskusi na jiných fórech se tím samozřejmě nevyhýbám, jak jistě dosvědčí například účastníci dlouhé debaty v Krči, kam jsem byl ze stejných důvodů pozván a kterého jsem se s radostí zúčastnil.

S přáním všeho dobrého

Petr Matějů

předseda GAČR“

2.6. Kladná vyjádření došla od Vladimíra Nekvasila a Pavla Vlasáka.

2.6.1. V. Nekvasil:

„... Dosti by mne po pravde prekvapilo, kdyby se k ucasti na AF prihlasili i další clenove

RVV. Nemusím snad ani připomínat, že v naprosté většině klíčových hlasování v RVV týkajících se nedávných kontroverzních temat jsme s P. Vlasákem stali na "opačné strane barikady" (i když opakovaně "omyly" v zápisech z jednání RVV, právě v částech týkajících se výše uvedených hlasování, mohly vnější pozorovatele vest občas k závěru, že jsme se teď zbláznili).

Pokud nedojde k přílišnému prodloužení, jednání AF se zúčastním celého a rad

Se srdečným pozdravem

V Nekvasil“

2.6.2. P. Vlasák:

„... jsem samozřejmě ochoten se Akademického fóra VI zúčastnit. ...“

3. Poznámka k nezdaru Bílé knihy.

V souladu s avizovaným programem byla s poukazem na webové stránky vlády připomenuta dlouhodobá netransparentnost tvorby Bílé knihy a v souvislosti s tím i netransparentnost hospodaření s nadměrnými mnohamilionovými finančními prostředky projektů v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, podlamující žádoucí důvěryhodnost orgánu a příslušných jednotlivců.

4. Stručně k příspěvkům.

4.1. Po úvodním vystoupení vládního zmocněnce pro evropský výzkum Ivana Wilhelma následují příspěvky čtyř členů Odborné skupiny Organizace výzkumu ČFS JČMF Jany Musilové, Jiřího Rákosníka, Jaroslava Smítala a Jiřího Zlatušky. První tři se týkají Metodiky hodnocení výsledků výzkumu, prosazené těsně nadpoloviční většinou členů RVVI (8 z 15) se záměrným nerespektováním, resp. ignorováním poukazů na její vadnost i ze strany odborně kompetentních připomínkových míst.

4.2. Jana Musilová charakterizuje situaci způsobem srozumitelným i laikům. Zvláštní pozornosti zasluhuje námět ekonomicky příkladně efektivního postupu, uvedený v závěru prezentace: Ve srovnání s několikaletou nákladnou činností Rady pro výzkum a vývoj pětkrát rychlejší a zřejmě v řádech méně nákladné dosažení takových výsledků, které na rozdíl od Metodiky, kterou prosadila a za kterou odpovídá RVVI, odborně obstojí.

4.3. Matematici Jiří Rákosník a Jaroslav Smítal demonstrují různé aspekty problematiky ve svém vlastním oboru.

4.4. Kritický pohled Jiřího Zlatušky na reformu, resp. její základní zaměření nenašel svůj protipól, když se mezi opakovaně zvanými tvůrci a podpůrci Metodiky z řad členů RVVI nenachází nikdo, kdo by mohl a chtěl se zúčastnit skutečně odborné diskuse v otevřeném prostředí prostém voluntarismu, v atmosféře zaměřené na odbornost, bez ovlivňování postojů mocenskými prostředky, jimiž jsou pravomoci k rozhodování o finančních prostředcích. Bylo by žádoucí, aby se ta odvaha k takové diskusi našla a aby důkazy o vadách Metodiky buď byly vyvráceny, nebo byly uznány a aby byla bez vytáček přiznána oprávněnost kritiky s vyvozením důsledků.

4.5. Snahám o zlepšení stavu v organizaci vzdělávání, vědy a všech forem výzkumu aktivitami v legislativě a v exekutivě mohou přispět výsledky akce „Tucet otázek o vědě politikům“, o které informuje ve svém programově doplňkovém příspěvku místopředseda Učené společnosti ČR Jiří Grygar.